

PROCESY MARKOWA

LISTA 1 ZADANIE 5

Pewien towar jest magazynowany aby zaspakajać ciągle zapotrzebowanie na niego. Niech Z_n , $n \geq 1$ będzie ciągiem wzajemnie niezależnych zmiennych losowych, o tym samym rozkładzie i niezależnych z początkową zawartością magazynu X_0 . Uzupełnianie magazynu odbywa się w chwilach $n + 0$; tzn. bezpośrednio po czasie $n \geq 1$. Popularna strategia uzupełniania zapasów ($s - S$), gdzie s i S są liczbami całkowitymi, $0 < s < S$, mówi: Jeżeli poziom zapasów w chwili n jest mniejszy niż s to powinien być on uzupełniony do poziomu S w chwili $n + 0$. W przeciwnym wypadku nie uzupełnia się zapasów. Przyjmuje się, że $X_0 \leq S$. Wtedy poziom zapasów w chwili n jest równy X_n i proces ten spełnia równanie rekurencyjne:

$$X_{n+1} = \begin{cases} X_n - Z_{n+1} & \text{jeżeli } s < X_n \leq S \\ S - Z_{n+1} & \text{jeżeli } X_n \leq s. \end{cases}$$

Pokazać, że $\{X_n\}$ jest jednorodnym łańcuchem Markowa oraz znaleźć jego macierz prawdopodobieństw przejścia.

- Pokazać, że $\{X_n\}$ jest jednorodnym łańcuchem Markowa:

$$\begin{aligned} L &= P(X_{n+1} = j | X_n = i, \dots, X_0 = i_0) \\ &= P([(X_n - Z_{n+1})\mathbf{1}_{(s,S]}(X_n) + (S - Z_{n+1})\mathbf{1}_{[0,s]}(X_n)] = j | X_n = i, \dots, X_0 = i_0) \\ &= \frac{P([(X_n - Z_{n+1})\mathbf{1}_{(s,S]}(X_n) + (S - Z_{n+1})\mathbf{1}_{[0,s]}(X_n)] = j, X_n = i, \dots, X_0 = i_0)}{P(X_n = i, \dots, X_0 = i_0)} \\ &= \frac{P([(i - Z_{n+1})\mathbf{1}_{(s,S]}(X_n) + (S - Z_{n+1})\mathbf{1}_{[0,s]}(X_n)] = j, X_n = i, \dots, X_0 = i_0)}{P(X_n = i, \dots, X_0 = i_0)} \\ &= \frac{P([(i - Z_{n+1})\mathbf{1}_{(s,S]}(X_n) + (S - Z_{n+1})\mathbf{1}_{[0,s]}(X_n)] = j) P(X_n = i, \dots, X_0 = i_0)}{P(X_n = i, \dots, X_0 = i_0)} \\ &= P([(i - Z_{n+1})\mathbf{1}_{(s,S]}(X_n) + (S - Z_{n+1})\mathbf{1}_{[0,s]}(X_n)] = j) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
P &= P(X_{n+1} = j | X_n = i) \\
&= P([(X_n - Z_{n+1})\mathbf{1}_{(s,S]}(X_n) + (S - Z_{n+1})\mathbf{1}_{[0,s]}(X_n)] = j | X_n = i) \\
&= \frac{P([(X_n - Z_{n+1})\mathbf{1}_{(s,S]}(X_n) + (S - Z_{n+1})\mathbf{1}_{[0,s]}(X_n)] = j, X_n = i)}{P(X_n = i)} \\
&= \frac{P([(i - Z_{n+1})\mathbf{1}_{(s,S]}(X_n) + (S - Z_{n+1})\mathbf{1}_{[0,s]}(X_n)] = j, X_n = i)}{P(X_n = i)} \\
&= \frac{P([(i - Z_{n+1})\mathbf{1}_{(s,S]}(X_n) + (S - Z_{n+1})\mathbf{1}_{[0,s]}(X_n)] = j) P(X_n = i)}{P(X_n = i)} \\
&= P([(i - Z_{n+1})\mathbf{1}_{(s,S]}(X_n) + (S - Z_{n+1})\mathbf{1}_{[0,s]}(X_n)] = j)
\end{aligned}$$

- Znaleźć macierz prawdopodobieństw przejść:

$$\begin{aligned}
&P([(i - Z_{n+1})\mathbf{1}_{(s,S]}(X_n) + (S - Z_{n+1})\mathbf{1}_{[0,s]}(X_n)] = j) \\
&= \begin{cases} P(i - Z_1 = j) = P(Z_1 = i - j) & \text{dla } s < i \leq S \\ P(S - Z_1 = j) = P(Z_1 = S - j) & \text{dla } i \leq s \end{cases}
\end{aligned}$$

Przestrzeń stanów $J = \{0, 1, \dots\}$. Prawdopodobieństwo kupienia k towaru – $P(Z_n = k) = c_k$.

Pierwszy wiersz:

$0 \rightarrow 0$ - poprzedniego dnia mieliśmy pusty magazyn, uzupełniamy więc go do S i klient wykupuje wszystko

$0 \rightarrow 1$ - poprzedniego dnia mieliśmy pusty magazyn, uzupełniamy więc go do S i klient wykupuje $S - 1$

...

$0 \rightarrow S$ - poprzedniego dnia mieliśmy pusty magazyn, uzupełniamy więc go do S i klient wykupuje 0

Drugi wiersz:

$1 \rightarrow 0$ - poprzedniego dnia mieliśmy 1 w magazynie, uzupełniamy więc go do S i klient wykupuje wszystko

$1 \rightarrow 1$ - poprzedniego dnia mieliśmy 1 w magazynie, uzupełniamy więc go do S i klient wykupuje $S - 1$

...

$1 \rightarrow S$ - poprzedniego dnia mieliśmy 1 w magazynie, uzupełniamy więc go do S i klient wykupuje 0

Wiersz s :

$s \rightarrow 0$ - poprzedniego dnia mieliśmy s w magazynie i klient wykupuje wszystko, czyli s

$s \rightarrow 1$ - poprzedniego dnia mieliśmy s w magazynie i klient wykupuje $s - 1$

...

$s \rightarrow s$ - poprzedniego dnia mieliśmy s w magazynie i klient wykupuje 0

$s \rightarrow s + 1$ - niemożliwe

...

$s \rightarrow S$ - niemożliwe

$$\mathbb{P} = \begin{pmatrix} c_S & c_{S-1} & c_{S-2} & \cdots & c_{S-s} & c_{S-s-1} & \cdots & c_0 \\ c_S & c_{S-1} & c_{S-2} & \cdots & c_{S-s} & c_{S-s-1} & \cdots & c_0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \cdots & \vdots & \vdots & \cdots & \vdots \\ c_s & c_{s-1} & c_{s-2} & \cdots & c_0 & 0 & \cdots & 0 \\ c_{s+1} & c_s & c_{s-1} & \cdots & c_1 & 0 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \cdots & \vdots & \vdots & \cdots & \vdots \\ c_S & c_{S-1} & c_{S-2} & \cdots & c_{S-s} & c_{S-s-1} & \cdots & c_0 \end{pmatrix}.$$